



مجدرضا سناری

متخصص روابط بین الملل

فعال رسانه ای روزنامه نگار و پژوهشگر علوم سیاسی

## حالا نوبت چین است!

پس از آغاز جنگ تجاری میان آمریکا و متحدین غربی این کشور که با اعمال تعرفه‌های 25 و 10 درصدی برای واردات فولاد و آلومینیوم از اروپا کلید خورد و پس از آن به تنش‌های نشست جی 7 در کانادا و پس گرفتن امضاء دونالد ترامپ از بیانیه پایانی سران این گروه ختم شد، روز جمعه رئیس ایالات متحده آمریکا طی بیانیه‌ای با اعلام اینکه تجارت میان واشنگتن و پکن برای مدت‌های مدید ناعادلانه رقم خورده است، برای 50 میلیارد دلار واردات کالا از چین تعرفه‌ای 25 درصدی اعمال کرد.

ترامپ با بیان اینکه چین مدت‌ها است که در زمینه فناوری و مالکیت معنوی آمریکا، سیاستی غیرمنصفانه در پیش گرفته و این امر به امنیت ملی و اقتصادی آمریکا آسیب می‌رساند، گفت:

با توجه به سرقت روشن مالکیت فکری و تکنولوژی و سایر اقدامات تجاری ناعادلانه چین، ایالات متحده تعرفه 25 درصدی را برای 50 میلیارد دلار از محصولات چین که حاوی فناوری‌های مهم صنعتی است، اجرا خواهد کرد که این امر شامل کالاهای مربوط به برنامه‌های استراتژیک چین برای رشد روز افزون اقتصادی این کشور است.

رئیس ایالات متحده آمریکا همچنین در این بیانیه تصریح کرد که در صورت اقدام متقابل چین، آمریکا تعرفه‌های جدیدی را برای محصولات و خدمات دیگر چینی‌ها از جمله محصولات کشاورزی وضع خواهد کرد و اقدامات تنبیهی شدیدتری را مدنظر قرار خواهد داد.

### دو سناریو برای استراتژی ترامپ

در همین راستا و در حالی که با اعمال تعرفه‌های جدید و همچنین اتخاذ رویکرد یکجانبه آمریکا علیه متحدان غربی خود به نظر می‌رسد که اروپا به میزان زیادی مرعوب شده است، این اقدام ترامپ در قبال چین که مدتی قبل نیز طی یک عقب‌نشینی از مواضع قبلی خود سعی در مهار کاخ سفید را داشت، از سوی تحلیل‌گران از دو جنبه مورد بررسی قرار گرفته است.

**نخستین جنبه این است** که آمریکا قصد دارد پس از مقهور ساختن اروپایی‌ها با اعمال فشار به چین، آنها را به پای میز مذاکره کشانده و از هرگونه احتمال همگرایی میان چین و اروپا بر علیه آمریکا جلوگیری کند. به عقیده این تحلیل‌گران اعمال تعرفه‌های جدید برای پکن هر چند مربوط به کالاهای استراتژیک چینی‌ها شده و ممکن است در بلندمدت آنها را تحت فشار قرار دهد، اما فعلاً شریان اقتصادی چین را که به سمت آمریکا سرازیر است هدف قرار نداده است. چرا که شروع جنگ تجاری

جدید با یک قدرت بزرگ اقتصادی دیگر می‌تواند به صرف منابع آمریکایی بینجامد و از سوی دیگر نیز بازار داخلی این کشور را به میزان قابل توجهی تحت شعاع قرار دهد.

**از جنبه دیگر**، برخی از تحلیل‌گران معتقدند که آمریکای ترامپ با علم به اینکه با توجه به شرایط جهانی و بحران اقتصادی 2008 که هنوز اثرات تخریبی آن بر دوش کشورهای صنعتی سنگینی می‌کند، وارد یک کارزار گسترده با نظام بین‌الملل برای تثبیت هژمونی خود و عبور به سمت امپراتوری شده است.

واشنگتن اکنون می‌داند که در حال حاضر و با توجه به چالش‌های متعدد اروپا امکان مقابله این قطب قدرت با آمریکا بسیار ضعیف و محدود است و ایالات متحده اکنون با توجه به توان نظامی و اقتصادی خود، بهترین موقعیت را برای تثبیت سلطه خود بر نظام بین‌الملل دارا است.

از همین رو ترامپ با شعار اول آمریکا به روی کار می‌آید تا ضمن جلب نظر قشر وسیعی از جامعه آمریکایی، نقش بازیگر دیوانه هنری کسینجر را ایفا کند.

نقشی که با برهم زدن معادلات جاری و وضع موجود و مطلوب، نظمی جدید و دلخواه آمریکا از دل آن بیرون بیاید. به همین دلیل شاهد هستیم که ترامپ ساز ناکوک خود را در تمامی قراردادهای مهم بین‌المللی می‌زند و حتی از ایستادن یک تته در مقابل شش شریک سابق خود هیچ ابایی ندارد.

### **داستان متفاوت چین**

در این میان اما چین داستان متفاوتی دارد. در صورت اتحاد غرب و چین بر علیه آمریکا، ایالات متحده ناچار به صرف هزینه‌های هنگفت و چه بسا خالی کردن این میدان خواهد بود، اما کشیده شدن چینی‌ها به سمت واشنگتن که با توجه به سیاست اقتصادی و همچنین ایدئولوژی متفاوت آنها متحمل به نظر می‌رسد، باعث خواهد شد تا اروپا و سایر کشورهای صنعتی در این میدان یارای مقاومت چندانی در قبال آمریکا نداشته باشند.

صرف نظر از این تحلیل، اما، تا به اینجای کار بلافاصله پس از اعلام اعمال تعرفه‌های جدید از سوی آمریکا، چین واشنگتن را به شلیک اولین جنگ تجاری میان دو کشور متهم کرد و گفت که مخالف هرگونه جنگ تجاری است و آن را در تضاد با منافع ملی این کشور، جهانی‌سازی و سیستم تجارت جهانی می‌داند.

اولین جرقه جنگ تجاری میان چین و آمریکا زمانی زده شد که دونالد ترامپ در اسفند ماه سال گذشته از تصمیم خود مبنی بر افزایش تعرفه برخی کالاهای وارداتی از چین خبر داد. خبری که با واکنش متقابل چین مواجه شد، اما اقدام عملی در این خصوص مسکوت ماند و آتش‌بسی کوتاه‌مدت میان دو طرف حاکم شد.

حالا پکن گفته که در مقابل وضع تعرفه‌های جدید برای 1100 قلم کالای صادراتی چینی به آمریکا به اقدام متقابل دست خواهد زد.

به گزارش یورو نیوز پکن با بیان اینکه تعرفه‌های چین علیه کالاهای وارداتی آمریکایی در دو مرحله اعمال خواهد شد، اعلام کرد:

**در مرحله اول** ۵۴۵ کالای وارداتی از آمریکا به ارزش ۳۴ میلیارد دلار از جمله محصولات کشاورزی، خودرو و غذاهای دریایی از ششم ماه ژوئیه مشمول تعرفه‌های بالاتری خواهند شد.

تعرفه‌های مربوط به ۱۱۴ کالای دیگر از جمله مواد شیمیایی، تجهیزات پزشکی و محصولات انرژی نیز در **مرحله دوم** افزایش خواهد یافت.

این در حالی است که ایالات متحده نیز در **فاز اول**، اعمال تعرفه‌های جدید وارداتی علیه ۸۰۰ محصول چینی را نشانه رفته که موعد آغاز اجرای این تعرفه‌های جدید ششم ماه ژوئن اعلام شده است. آمریکا در **فاز دوم** نیز قصد دارد تعرفه واردات ۲۸۰ قلم کالای دیگر را افزایش دهد.

## تجارت جهانی در معرض تهدید

با توجه به این شرایط هر کدام از سناریوهای مطرح شده اگر به وقوع بپیوندند، تنها مساله‌ای که اکنون اثر آن ملموس خواهد بود **زیان تجارت جهانی** و نیز **بازار مصرف غرب** است، به طوری که با اعلام روز جمعه ترامپ برای وضع تعرفه علیه چین که به موازات جنگ تجاری با اروپا کلید خورده است، باعث شد تا شاخص داو جونز در جریان معاملات روز جمعه بازارهای مالی آمریکا حدود ۲۰۰ واحد کاهش یافت. همچنین بانک مرکزی آلمان نیز روز جمعه در واکنش به تأثیر منفی اختلافات تجاری بروز کرده میان آمریکا با اتحادیه اروپا پیش‌بینی رشد اقتصادی این کشور را کاهش داد.

یکشنبه 27 خرداد ماه برابر با 17 ژوئن 2018

منبع : [روزنامه ابتکار](#)

مطالب دیگر از همین نویسنده :

« حرف تا عمل برجام اروپائی

برگشت به بخش

دیگر صاحب‌نظران «اشخاص حقیقی»

سایت علمی آموزشی تخصصی و کاربردی

